

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
 Ετησίαν. Φοίνικες 36
 Εξαμηνιαία. 18
 Τριμηνιαία. 9
 Αί συνδρομαί γίνονται ενταῦθα μὲν ἐν τῷ Γραφείῳ
 τῆς ἡμετέρας, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κρά-
 τος, παρὰ τοῖς ἑπιστάταις τοῦ Ταχυδρομείου.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 2—5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1830.

Τὴν 16—28 τοῦ Μαΐου ἐπαρυσιάσθησαν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Ἀγγλίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ Λόρδου Ἀδερδενίου ὅλαί αἱ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος ἀναφερόμεναι ἐπισημοὶ πράξεις ἀπὸ τῆς 24 Ἰουνίου (6 Ἰουλίου) 1827 μέχρι τῆς 2—14 Μαΐου 1830, αἵτινες συγκαταστῶν ὁγκώδη τινὰ βιβλίον. Εἰς αὐτὰς δὲ ἔπονται καὶ τὰ ἐξῆς ἐπισήμα ἔγγραφα.

Γράμματα τῆς Β. Α. Υ. τοῦ ἡγεμόνος Λεοπόλδου πρὸς τὰς Συμμαχικὰς Δυνάμεις, εἰς τὰ ὅποια ἡ Α. Υ. ἐρηνέρωσε τὴν παραιτήσιν τοῦ ἀπὸ τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκιψ Λεοπόλδος

Πρὸς τοὺς Πληρεξούσιους τῶν τριῶν Συμμαχικῶν Αὐλῶν.
 Marlborough House, 15. Μαΐου 1830.

Ὁ ὑπογεγραμμένος, μόλις ἔλαβε τὰ ἐγκλειστὰ ἀξυλόγητα ἔγγραφα, καὶ τὰ κοινοποιεῖ εἰς τὸ πρωτότυπον πρὸς τοὺς Πληρεξούσιους τῶν τριῶν Συμμαχικῶν Αὐλῶν.

Ὁ ὑπογεγραμμένος βλέπει μὲ ἄκραν τοῦ λυπῶν, ὅτι ἐβελαιώθησαν οἱ ἀπ' ἀρχῆς τούτων τῶν διαπραγματεύσεων ἐκφοσθέντες ῥόδοι τοῦ μήπως ἡ ἀπόκλεισις τῶν Ἑλλήνων ἀπ' αὐτὰς τὰς διαπραγματεύσεις, καὶ ἡ ἤδη γενομένη ἀρθεσία τῆς Ἑλλάδος ἥτις ἐπιφέρει τὰς μεγίστας δυσκολίας καὶ τοὺς μεγίστους κινδύνους. Αὗται αἱ δυσκολίαι καὶ οἱ κίνδυνοι τὸν φρίσσονται τῶρα πολὺ δικαιότεροι, καὶ πολὺ μεγάλη τέραν ἀνησυχίαν τὸν προξενοῦσι, καθότι εἶναι συνδεδεμένοι καὶ μέσυνθήκας, τὰς ὁποίας ὁ ὑπογεγραμμένος δὲν ἐμπορεῖ νὰ παραδεχθῇ· οὐδὲ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος τὸν λογεῖ καθαρά, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ἄλλως δύναται νὰ γένῃ ἀσπαστός εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, χρεώσται ὁ ὑπογεγραμμένος νὰ παρακαλέσῃ θερμῶς τοὺς Πληρεξούσιους διὰ νὰ συστηρίδωσιν, ὅτι αἱ ἀπορραϊσθεῖσαι συμβάσεις δὲν δύνανται, ἀνευ οὐτωδῶν μεταρρυθμίσεων, νὰ συμφωνήσωσι μὲ τ' ἀληθῆ συμφέροντα τῶν Δυνάμεων, ὡς δὲν συμφωνοῦσιν οὔτε μὲ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ὑπογεγραμμένος εὐρίσκεται, ὅσον ἀπὸ μέρους του, εἰς τὴν πλέον δεινὴν ἀμηχανίαν. Μὲ δυστρέσκειαν τοῦ βέβαιον ἤτις ἐν ἀποβάλλει ἐν ἐπιχειρήματι, το ὅποῖον ἔμποροῦτε νὰ εἶναι πολλὰ ὠφέλιμον· μὲ ὅλον τούτο βλέπει ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων, ὡς τὸ προεῖδε, τὸν ἐκθέτει πολὺ πλέον εἰς πικροτάτους κινδύνους, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸν κίνδυνον νὰ μεταβῇ ἀπὸ τοῦς Ἑλλήνας, ὅταν ἤθελε τοὺς εἰσάγει νὰ ὑπαταχθῶσιν εἰς μίαν συνθήκην, μὲ τὴν ὁποίαν οὐδὲν συμφωνεῖ ἡ Γερουσία, τὸ ἐρηνέρωσεν ἤδη εἰς τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ αὐτὴ νὰ μείνῃ ἀμέτοχος.

Ὁ ὑπογεγραμμένος, πρὶν διακοινώσῃ τὴν τελευταίαν ἀπόφασίν του, θέλει προσμειναι τὸ φθασίμον τῶν ἐγγράφων, τῶν ὁποίων εἶναι ἀντίγραφα τὰ παρόντα. Κρίνει ὅμως χρέος του νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς Πληρεξούσιους εἰς τὴν παραιτήσιν τοῦ ἀπὸ ἐν ἐπιχειρήματι, τὸ ὅποῖον εἶχε μὲν δεχθῇ μὲ ἄκραν τοῦ εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐνδειχθεῖσαν ἐμπιστοσύνην τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων, ἀλλὰ τούτο τὸ ἔκαμε καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλει συνεισφέρει εἰς τὴν παρούσαν εἰρήνην, ἀνεξαρτήτως καὶ εὐδαιμονίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ὑπογεγραμμένος λαμβάνει τὸ ἐλεύθερον νὰ βάλῃ ὑπ' ὄψιν τῶν Πληρεξουσίων τὴν λυπηρὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ταύτην τὴν στιγμήν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καὶ τὴν ὁποίαν εἶναι τόσον εὐκόλῳ εἰς αὐτοὺς νὰ θεραπεύσωσιν.

Ἀρελεῖται ἀπὸ αὐτὴν τὴν περίστασιν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰ πρὸς αὐτοὺς ἐξαιρητὰ τοῦ αἰσθήματα.

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΣΑΞ.

Οἱ Πληρεξούσιοι τῶν τριῶν Συμμαχικῶν Αὐλῶν

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν Πρίγκιπα Λεοπόλδον.
 Λονδίνον, τὴν 17 Μαΐου 1830.

Οἱ ὑποχρεώμενοι Πληρεξούσιοι τῶν τριῶν Συμμαχικῶν Αὐλῶν δὲν ἐλείψαν νὰ δώσωσι ἄμεσον προσοχὴν εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκιπος Λεοπόλδου τῆς χθεσινῆς ἡμερολογίας, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπιτοναπτομένας τρεῖς ἐπιστολάς, διευθυνθείσας παρὰ τοῦ Κόμητος Καποδίστρια εἰς τὴν Α. Β. Υ. ὡς πρὸς ἡγεμόνα τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ Πληρεξούσιοι ἤθελαν μοιρασθῇ μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τὰ λυπηρὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς ῥόδους, τὰ ὅποια ἐπροξένησεν εἰς αὐτὴν ἡ ἀνέγνωσις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κόμητος Καποδίστρια, ἐν τὰ αἰτία τούτων τῶν αἰσθημάτων καὶ ῥόδων δὲν ἀναιροῦντο ἀπὸ τὴν προηλθεῖς ληφθεῖσαν ἀγγελίαν, τὴν ὁποίαν οἱ Πληρεξούσιοι εἶχαν τὴν τιμὴν νὰ διακοινώσωσιν ἀνυπερθέτως εἰς τὴν Α. Β. Υ. περὶ τῆς τελείας ἀποδοχῆς τῶν πρωτοκόλλων τῆς Λόνδρου ἐκ μέρους τῆς Πρωτοβουλῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Εἶναι ἀναμφύβολον ὅτι μετὰ τοῦ Κυβερνήτου καὶ τῆς Γερουσίας ὑπάρχει εὐτυχὲς συμπίνοια· διότι ὅχι μόνον ἐρηνέρωσεν ἡ Γερουσία τὴν μετὰ τοῦ Κυβερνήτου συμπίνοιν τῆς εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἀλλὰ καὶ ἐταπείνισεν ἐκ τοῦ σώματος τῆς, δι' ἧς ἐξεφράσεν εἰς τοὺς Ἀντιπροέδρους τῶν τριῶν Αὐλῶν τὴν εὐχαρίστησιν τῆς διὰ τὰς περὶ τῆς Ἑλλάδος προ-εληθείσας συμβάσεις τῶν τριῶν Ὑψηλῶν Δυνάμεων.

αναγγέλλεται προτίει ότι άμέσως ήθελεν εξαποστείλει έν συγχρητικόν διάγγελμα προς τόν Άρχοντα Ηγεμόνα.

Ιστιά την πληρή και τελείαν συγκατάθεσιν της Πόρτας κατ' της Ελληνικής Κυβερνήσεως εις τού Συμβουλίου της άποφάσεις, κατ' συνέπειαν τών όποιών άμρότερα τά μέρη άνεγύρισαν επιστήμης τήν Β. Α. Υ. ώς Ηγεμόνα της Ελλάδος, κατ' αία ούσιώδη; δυσκολία ή πραγατικός κίνδυνος δέν έυπορεϊ πλέον νά ύπάρξη. Καταίει δυσκολία δύνανται τώντι νά προμαντευθώσιν εις τήν όρολετητητομένην γραμμήν της νέας Επικρατείας, αλλά δέν είναι πιθανόν ότι ήπαρούταμεν νά αποφύγωμεν αύτ'ας, έν άντί τήν συμφωνηθέντων έδιωρίζον άλλ' άποικιδήποτε όρια. Όπως καί άν είναι, ή παρουσία των επί των όρίων άπισταλμένων, αί εύκολία, τίς όποι'ας περιέχουσιν αί όδηγίαι των, καί τά βοηθήματα, τά όποι'α θέλουν λάθ'ει εις τήν εκτέλεσιν του έργου των, θέλουν σηλώσει π'αν έμπόδιον εις τήν άποπεράτωσιν της προκειμένης ταύτης ύπηρεσίας.

Είναι άναμφύβολον ότι ή κατ'έστασις της Ελλάδος, ώς ή Β. Α. Υ. παρατηρεί, είναι τοιαύτη, όποια άπικτεί τήν ένέργειαν άνδρός χορηγημένου μέ μεγάλη προτιμήματα καί ότι ή Κυβέρνησις τών πραγατών της Ελλάδος είναι δεινόν και έπισφαλές έπιχείρημα. άλλ' οί ύπογεγραμμένοι ήθελεν παραξηγήται τήν πεποιθήσιν της συνειδήσεώς των, έν έδυκολούοντο νά όμολογήσουν ότι ή Β. Α. Υ. λαμβάνει τήν ήγεμονίαν εις περιπτώσεις πολλά πλέον άνωδ'ας καί μέ πολύ όλιγοτέρας πραγατικές δυσκολίας συνδεδεμένας άπ' όσας έδύναντο τις νά προμαντευθή.

Οί ύπογεγραμμένοι χρεωπτούν προς τούτοις νά παρατηρήσουν ότι, καί κατ' αύτ'ας άκόμη της έπιστολής του Κόμητος Καποδίστρια, δύο πράγματα έπιθυμεί ένθέρμως ή Ελλάς, ώς ούσιωδέστατα εις τήν εύδαιμονίαν καί ήτυχιαν της. τούτέστι τήν παρουσίαν του Ηγεμόνος της, καί τόσα χρήματα, όσα άπικτούσιν αί άμεσοί χρεΐαι της Επικρατείας αύτης.

Ας συγχωρήθ' προς τούτοις εις τούς ύπογεγραμμένους ή προς τήν Β. Α. Υ. παρατήρησις, ότι είναι εις τήν έξουσίαν της νά εκπληρώσ'η άμρότερας τάς χρεΐας ταύτας. Οί πληρεξούσιοι αναφερόμενοι εις τό χθεσινόν έγγραφόν των, τολμούν νά έπαναλάβουν ότι έμπορεί ή Β. Α. Υ., όπόταν θέλη, νά λάθ'ει εις τήν έξουσίαν της έντός είκοσιτεσσάρων ώρών ποσότητα χρημάτων ύπερεξαρκούσαν προς άπάντησιν τών τωρινών χρεϊών του Ελληνικού Κράτους, όσον ύψηλά καί άν ήθελεν αύταί ύπολογισθώσιν.

Ο Κόμης Καποδίστριας ρχίνεται ότι είναι καταπεισμένος περί της άνάγκης της ταχίστης άρίσεως του Ηγεμόνος εις τήν Ελλάδα, καί οί Πληρεξούσιοι συνομολογοῦσι καί αύτοι ότι έχουν τήν αύτήν πεποιθήσιν. τολμώσι δέ νά δηλοποιήσωσιν εις τήν Β. Α. Υ. μέ όλον τό σέβας, άλλ' έν ταύτ'ω καί σπουδαίως, ότι καί τά προς τόν ίδιον Αύτης χαρακτήρα καθήκοντα, καί τά προς της Συμμαχικής Δυνάμεις, καί τά προς τό Ελληνικόν έθνος άπικτούσι νά μέν άνεδάλη περιτέρω τήν εκτέλεσιν της αξιολόγου ταύτης καί εις άκρον έντιμου άποστολής, τήν όποιαν άνεδέχθη.

Οί ύπογεγραμμένοι έχουν τήν τιμήν νά είναι κ.τ.λ.

ΑΒΕΡΔΕΙΝΟΣ. ΜΟΝΤΜΟΡΕΝΣΗ - ΛΑΒΑΑ. ΛΙΕΒΗΝ.

Η Β. Α. Υ. ό Πρίγκιψ Λεοπόλδος

Προς τούς Πληρεξούσιους τών τριών Συμμαχικών Αύλων.

Λονδίνον, 21 Μαΐου 1830.

Ο ύπογεγραμμένος, σκεφθείς όσον ένδέχεται ώρίμως,

δέν δύναται νά μεταβάλ'η τήν γνώμην του, τήν όποιαν διακοίνωτε προς τούς Πληρεξούσιους των Συμμαχικών Αύλων εις τό έγγραφόν του της 15 του ένεστ'ωτος. Αλλά ούτ' έμπορεί νά θεωρήσ'η τήν προς τούς Αντιπρόεδ'εις άπόκρισιν του Κυβερνήτου της Ελλάδος, ώς περιέχουται πλήρη καί τελείαν του Πρωτοκόλλου άποδοχήν. Το έγγραφον τούτο αναγγέλλει, κατ' τήν γνώμην του, βεβιασμένην ύπ' α τ'α γήν εις τήν Δέλησιν των Συμμαχικών Δυνάμεων, καί ή ύποταγή αύτη μάλιστα γίνεται μέ προβυλάξεις πολλού λόγου άξίας.

Ο Κυβερνήτης έκβράζεται σαφέστατα προς τούς Αντιπρόεδ'εις, ότι κατ' τό ψηφίσμα της έν Άργει Έθνοσυνελεύσεως ή Προσωρινή Κυβ'ρησις δέν έχει καμμίαν έξουσίαν νά άποφασίσ'η τήν άποδοχήν του Πρωτοκόλλου έπ' όνόματι του Ελληνικού έθνους. Ότι είναι γνωστότατον εις τούς Αντιπρόεδ'εις, αίνες ήταν εκεί παρόντες, τό περιεχόμενον του περί ου ό λόγος ψηφίσματος, κατ' τό όποιον εις κάένα μεταξύ της Προσωρινής Κυβερνήσεως καί των Συμμαχικών Δυνάμεων συμβιβασμόν δέν θέλει είσθαι ύπόχρεων τό Ελληνικόν έθνος νά καθυποβάλλεται, έν ό συμβιβασμός ούτος δέν αναγνωρισθ'η καί έπικυρωθ'η άπό τούς Αντιπροσώπους του. Ότι, άν οί Αντιπρόσωποι έπισκαλούντο εις Συνέλευτιν, ήθελεν παρεκτραπή άπό της όδηγίας των έπαρχιών των, άποδεχόμενοι τυχόν των Συμμαχικών Δυνάμεων τά προδλήματα. Αλλά τό τελευταίον μέρος της άποκρίσεως του Κυβερνήτου σαφηνίζει άκριδέστερον τό πρ'αγμα, τό όποιον αναγκάζεται νά θεωρήσ'ωμεν, ό ύπογεγραμμένος, διότι ό Κυβερνήτης λέγει, ότι, ως προς τήν ούτίαν της ύποθέσεως, φυλάττει ή Κυβ'ρησις εις έαυτήν τό δικαίωμα νά βάλη ύπ' όψιν του Ηγεμόνος, έκτός της προς τούς Αντιπρόεδ'εις άποκρίσεως, όσα παρατηρήσεις δέν έμπορεί ν' άποκρύψ'η προς αύτόν, χωρίς νά παραδ'η τά προς τήν Ελλάδα καί τόν Ηγεμόνα χρέη της.

Εδ'ω κρίνει δίκαιον ό ύπογεγραμμένος νά άναίρ'σ'η μίαν σβαλεράν γνώμην, τήν όποιαν ήμπορούσε νά πιστεύσ'η τις κατ' τήν έπιστολήν του Κυβερνήτου των 6 Απριλίου. Ο ύπογεγραμμένος δέν έδωκέ ποτε άφορμήν εις τόν Κυβερνήτην νά νομίσ'η ως πιθανόν τό νά έναγκαλισθ'η τό Ανατολικόν Δίγμα.

Ούτως αί είρημέται λεπτομερείς καί πραγματικά παρατηρήσεις, τάς όποι'ας ό ύπογεγραμμένος καθυπέδωκεν εις τούς Πληρεξούσιους, διά του έγγραφου του των 15 του ένεστ'ωτος, είναι επιστήμως συνδεδεμένας μέ τήν προς τούς Αντιπρόεδ'εις άπόκρισιν της Προσωρινής Κυβερνήσεως.

Αύται είναι πολλού λόγου άξίαι, έπειδή φανερόνυσι τάς περί της διατάξεως του Πρωτοκόλλου γνώμας της Ελληνικής Γερουσίας, καί δέν ύποκρύπτεται ή παραμικρά άμφιβολία εις τόν νούν καί τόν σκοπόν των, ούτε είναι άξία παραδρομής τά έπακόλουθα αύτών.

Ο Κυβερνήτης λέγει ρήτ'ως ότι τήν διακοίνωσιν του Πρωτοκόλλου άπεδέχθη ή Γερουσία μέ κατήθειαν καί σιωπήν, καί ότι, ύττερον άπό έν συμβούλιον γεγόμενον μετά μεγάλης σκέψεως, ή αύτή Γερουσία τόν έκκοινοποιήσ'η, ότι δέν είχε τήν έξουσίαν νά δεχθ'η τήν πράξιν της 3 Φεβρουαρίου, αλλά καί άν ελάμβανε τ'ιαύτην πληρεξουσίτητα άπό τό έθνος, δέν ήμπορούσε νά τήν βάλλ'η εις πράξιν χωρίς νά παραδ'η τά προς τούς συναδελφούς της καί ιδία της καθήκοντα. Ότι δέν θέλει στερ'ει ποτέ νά αναδεχθ'η

Κυβερνήτης ἐπὶ ὁμοῦ καὶ ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Πρωτοκόλλων· ὅτι αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις δύναται μὲν νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των, αὐτὴ ἡμῶς ἡ Γερουσία ἀναγκάζεται νὰ μὲν πάντοτε μακρὰν ἀπὸ τοιαύτης ἐκτέλεσιν, καὶ ὅτι, ἂν ἐδίδοντο εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκτελεστικαὶ διαταγαί, κινεῖς δὲν ἤθελεν ὑπακούσει. Εἰς ἄλλο ἐγγράφον μηνολογημένον 22 Ἀπριλίου, μεταγενέστερον τῆς πρὸς τοὺς Ἀντιπρόεδμοις ἀποκρίσεως του τῶν 16 Ἀπριλίου, περὶ τῆς ὁποίας οἱ Πληρεξούσιοι ὁμιλοῦσιν ὡς ἀλλοδαπικῆς τοῦ φόβου των, ὁ Κυβερνήτης λέγει ὅτι ἡ Γερουσία τέλος πάντων ἐγκρίνει τὴν πρὸς τοὺς Ἀντιπρόεδμοις ἀπόκρισίν του, καὶ ὅτι καταγίνεται εἰς τὴν σύστασιν διευγέλιματος καὶ τινος ὑπομνήματος, τὸ ὅποιον κατατὰ προηγουμένας διακοινώσεις. Θέλει ἐκθέσει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἀποδοκιμάζει τὰς γενομένας τῶν Συμμάχων συμβάσεις.

Τὸ ἐγγράφον τοῦτο μακρὰν τοῦ νὰ διαλύσῃ τοὺς ἐκ τῆς προηγουμένης ἀγγελίας προξενηθέντας φόβους, τοὺς βεβαιώνει μάλιστα πληρέστερα, διότι ὁ Κυβερνήτης ἀναφέρεται πάλιν εἰς τὰς παρατηρήσεις τὰς συναποσταλθείσας μετὰ τὴν ἐπίσημον πρὸς τοὺς Ἀντιπρόεδμοις ἀπόκρισίν του, καὶ ἀπὸ ὅλα ταῦτα πληροφορεῖται κάλλιστα ὁ ὑπογεγραμμένος, ὅτι ἡ ἀληθὴς καὶ μὴ ἀμφύρρεπτος γνώμη τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀντίκειται σταθερῶς καὶ ἀμετατρέπτως εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν Συμμαχικῶν Αὐτῶν.

Τὰ ἀναμνησθέντα ἐγγράφα συνοδεύονται μετὰ τὸ παρὸν καὶ εἶναι σημειωμένα Α. Β. Γ.

Ὁ ὑπογεγραμμένος θεωρεῖ ὡς πρᾶγμα ἀσυμβάττον μετὰ τὸν χαρακτήρα του καὶ μετὰ τὰ αἰτήματά του τὸ νὰ ὑποχρεωθῇ, ὥστε ν' ἀρπάσῃ τρέπον τιμὰ τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ λαοῦ μὴ στέργοντος εἰς τοῦτο καὶ νομίζοντος αὐτὸν αἰτίον τῆς ἐλαττώσεως τῶν ὀρίων του, τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν συναγωνιστῶν ἀδελφῶν του, καὶ τῆς ἀπεξενώσεως ἀπὸ τὰς γαίας καὶ ἐστίας των, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔως τῶρα οἱ Τῦρκοι δὲν ἠμπόρεσαν ποτε νὰ τοὺς ἐξώσωσι παρὰ διὰ πρυσκαίρων ἐπιδρομῶν. Τὰς ἐκδόσεις ταύτας πάντοτε τὰς ἐφιδέτο ὁ ὑπογεγραμμένος. Εἰς τὴν πρὸς τὸν Λόρδον τοῦ Θησαυροῦ διακείνωσίν του τῆς 9 Φεβρουαρίου διεμαρτυρήθη ἐναντίον τοῦ νὰ ὑπάγῃ διὰ νὰ διοικήσῃ τοὺς Ἑλληνας πρὸς ἐκτέλεσιν συνθήκης, ἣτις ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ ἐπιφέρῃ πρὸς τοὺς ἄλλους αἰματοχυσίας καὶ φόβους τῶν συναδελφῶν των· ἀπεδοκίμασε δὲ καὶ τὴν νέαν προθεσίαν ὡς ἀσθενὴ καὶ κακῶς ἡτθαλισμένην ὡς πρὸς τὴν πολεμικὴν τῆς τοποθεσίαν, καὶ ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ των Ἑλλήνων τὸ δικαίωμα νὰ φανερώσωσι τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς του γνώμην των. Ὁ ὑπογεγραμμένος χρεωστῇ ἐδῶ νὰ σημειώσῃ, ὅτι εἰς ὅλον τὸ διάστημα αὐτῶν τῶν διαπραγματεύσεων, ποτὲ δὲν ἔγινε τὸ παραμικρὸν κίνημα πρὸς σύστασιν συνθήκης, τῆς ὁποίας τὸ Πρωτόκολλον δὲν ἐθεωρήθη ποτὲ πρὸ αὐτοῦ ἄλλο τι, εἰμὴ ὡς βᾶσις, ἢ δὲ συνθήκη ἐξεικονίσθη ἀπ' αὐτὸν, ὡς ἀναγκαιοτάτη, εἰς τὴν πρὸς τὸν Δούκα Οὐλιγκόφωνα ῥηθεῖσαν διακείνωσίν του· ἢ ἡ συνθήκη αὕτη ἀνεδελήθη, ἢ ἀναβολὴ αὕτη δὲν εἶναι βεβαία πταῖσμα τοῦ ὑπογεγραμμένου· ποτὲ δὲ ἀπέκριψεν ἀπὸ τοὺς Πληρεξούσιους, ὅτι, ὅσοι ἐπεθύμει νὰ κάμῃ τὰ μεγίστα προσωπικὰ βυτία, χάριν τῆς Ἑλλάδος, ποτὲ ὅμως δὲν εἶχαν καὶ ἐν δίκαιον νὰ ἐμψύσωσι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἤθελεν ὑπάγει εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν δι' ἐαυτὸν καὶ διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀσφάλειαν, τὴν ὁποίαν ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ μόνον καιροῦ

συνθήκη, ἣτις ἐπικυρωμένη γίνεται πασιφανῶς· μάλιστα εἰς τὸ ἀπὸ 8 Μαρτίου ὑπόμνημά του αὐτὸς ἐξηγήθη μετὰ λόγους ἐπίσης σαφεστάτους, δι' ἐπιχυρίζομενος ὅτι, διὰ νὰ δοθῶν εἰς τοὺς Τούρκους αἱ εἰς αὐτοὺς ὑποχωρηθεῖσαι ἐπαρχίαι, ἦτον ἀναγκαῖον νὰ τοὺς κατακτήσωσιν αὐτοὶ διὰ τῶν ὁπλῶν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ ὅτι ὁ νέος Ἡγεμὼν δὲν ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ τὴν ἀρχὴν τῆς Κυβερνήσεώς του μετὰ ἀπυποκατάστατα μέτρα, διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Ἑλληνας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ἰδίας τῶν ἐστίας.

Ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Γερουσία, εἴτε δὲν εἶδεν εὐδελίαν γνώμην, εἴτε τοῦλάχιστον ἤθελε γωμοδοιῆσαι εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποφαινέται εὐλογίαις ἐλπίς ὅτι στέργει εἰς αὐτὰ τὰ μέτρα, ὁ ὑπογεγραμμένος, οἷ καὶ ἀκουσίως, ἤθελε ὁμως συγκατανεύσει νὰ γένη ὁργανὸν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων, καὶ ἤθελε προσπαθῆσαι ὅσον τὸ δυνατόν νὰ μετριάσῃ τὴν αὐστηρότητα τῶν μέτρων τούτων ἀντιδίδων εἰς τοὺς σκοπούς των· ἀλλὰ τὸ ὅρος τῆς εἶναι τότεν ἔντονον, ὅσον τὰ αἰσθήματά της εἶναι φυσικά.

Οὕτως ἡ Δέσις τοῦ ὑπογεγραμμένου κατασταίνεται θλιβερά, διότι ἡ ἐκλογὴ του συνέχεται μετὰ αὐτὰ τὰ ἀπευκταῖα μέτρα. Τὸ πῶτος κινήμα του, ὡς Ἡγεμόνος, ἀνάγκη νὰ εἶναι, ἢ νὰ βιάτῃ τοὺς ἰδίους του ὑπηκόους, μετὰ τὴν δύναμιν ξένων ὁπλῶν, νὰ ὑποχωρήσωσι τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰς ἰδιοκτησίας των εἰς τοὺς ἐχθρούς των, ἢ νὰ ἐνωθῇ μετὰ αὐτοὺς διὰ νὰ ἐναντιωθῇ, καὶ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐπὶ μέρους αὐτῆς ταύτης τῆς συνθήκης, ἢ ὅπως τὸν ὑφώνει εἰς τὸν Δρόμον τῆς Ἑλλάδος.

Ὅτι ἤθελε ἀναγκασθῇ νὰ περιπέτῃ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις εἶναι βεβαίον, διότι οἱ ἐκτὸς τῆς γεγραμμένης κειμενίου τόποι, εἰν' Ἀκαρνανία καὶ μέρος τῆς Λιγυλίας, οἱ ὁποῖοι χρεωστούνται τώρα νὰ ἐπιστρεφῶν εἰς τοὺς Τούρκους, ἐξυπνίζονται εἰρηκῶς οὐκ μετὰ τὰ φρονήματα πρὸς τὸν Ἑλληνα. Οἱ τόποι οὗτοι δύναται καλῶς νὰ ἐφοδιάζωσι τὴν Ἑλλάδα μετὰ ξυλίας πρὸς ναυπηγίαν ἀπὸ τούτους τοὺς τόπους ἐπιστρεφῇ ἡ Ἑλλὰς τοὺς ἀριστοὺς στρατιώτας της καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἀπὸ Ἀκαρνανίας καὶ Λιγυλικῆς φυλᾶς ἔλαβε τοὺς ὁπλαρχηγούς της. Μετὰ τὸ εἰς τὴν Ἑλλάδα φθάσιμον τοῦ ἀπὸ 22 Μαρτίου 1829 Πρωτοκόλλου, καὶ τῆς, κατὰ συνέπειαν τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκης, δημοσιευθείσης συναπένεως τῶν Τούρκων ὑπὲρ τῆς ἐκτάσεως τῶν ὀρίων, ὅλαι αἱ σωθεῖσαι ἀπὸ τὸν πόλεμον εἰκογέειαι ἐπέστρεψαν καὶ ἄρχισαν νὰ ἀνακτιζῶσι τὰς οἰκίας καὶ πόλεις των, καὶ νὰ καλλιεργῶν τοὺς ἀγρούς των. Οὗτοι οἱ λαοὶ δὲν θέλουν ποτὲ ὑποταχθῇ πάλιν εἰς τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, χωρὶς ἀντίστασιν, καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες οὔτε θέλουν, οὔτ' ἐμποροῦν νὰ τοὺς ἐγκαταλείψωσιν.

Εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὸ πρὸς τὴν Ἑλλάδα χρέος τοῦ ὑπογεγραμμένου εἶναι προφανὲς καὶ ἀναντίρρητον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν προκειμένων διαπραγματεύσεων δὲν ἀπέδραψεν ὁ ὑπογεγραμμένος εἰς ἄλλα παρὰ εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, διαμαρτυρούμενος κατὰ συνέπειαν τούτου τόσον εἰς τὰς ἐγγράφους διακοινώσεις του, κατ' ὅσον εἰς τὰς προσωπικὰς συνδιαλέξεις του μετὰ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἀγγλίας, ἔτι δὲ καὶ μετὰ τῶν Πληρεξουσίων τῶν Συμμαχικῶν Αὐτῶν, ἐναντίον τοῦ νὰ παραδίδωσιν οἱ Ἕλληνες, νὰ δεχθῶσιν ὅτιανδήποτε συμβαίνει παρ' αὐτοῦ θεωρουμένην ὡς ἀντιδίδουσαν εἰς τὰς εὐχὰς των,

καὶ ἀρπάζουσιν ἐκεῖνα τὰ δικαιώματα, τὰ ὅσα, καθὼς ὁ Κυβερνήτης δικαίως παραιτῇ, αἱ μεγάλαὶ τῶν Δυνάμεων τοῦ ἔθνους τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτῶσιν.

Ὅταν ὁ ὑπογεγραμμένος ἐθεώρει τὴν λαμπρὰν τιμὴν τοῦ ἀποκατασταθῆ ἡγεμῶν τῆς Ἑλλάδος, ἔτρεφε τὴν ἐλπίδα τοῦ ν' ἀναγνωριθῇ ἐλευθέρως καὶ ὁμοφώνως ὡς τοιοῦτον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ νὰ χαιρετηθῇ παρ' αὐτοῦ αἱ φίλοι, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ὁ πολυχρόνιος καὶ ἡρώδης τῶν Ἑλλήνων ἀγὼν ἔμελλε νὰ ἀνταμειβθῇ μετὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας των καὶ μετὰ τὴν παντοειῶν ἐντιμὴν καὶ βίαιον ἀποκατάστασιν των.

Μετὰ ἀπαρηγόρητον λύπην του βλέπει ὁ ὑπογεγραμμένος μεταωμένας τὰς ἐλπίδας του ταύτας καὶ βιάζεται νὰ διακηρύξῃ, ὅτι αἱ συμβάσεις τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων καὶ ἡ ἀντίστασις τῶν Ἑλλήνων τὸν ἐμπόδισον νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἱερὸν καὶ ἔνδοξον ταῦτο ἔργον, καὶ ἤθελον τὸν καταδικάσει εἰς ἀποπλήρωσιν μιᾶς ὑπηρεσίας ὅπως διόλου διαφορετικῆς φύσεως, τοιούτου νὰ καταστήσῃ νὰ γένῃ ἀπεσταλμένος τῶν Συμμαχικῶν Αὐλῶν, διωρισμένος ἀπὸ αὐτὰς νὰ κρατῇ εἰς ὑποταγὴν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς δυνάμεως, τῶν ὁπλῶν των. Τοιαύτη ἀποστολὴ ἤθελον εἶναι τόσο ἀποτρόπαιος εἰς τὰ αἰσθήματά του, καὶ ὑδμετικὴ εἰς τὸν χαρακτῆρά του, ὅσον ἀντιδικήσας κατ' εὐθείαν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς Συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ τρεῖς Δυνάμεις ἐσυνοφύευσαν ἐπὶ σκοπῶν νὰ ἐνεργήσωσι τὴν εἰρηνποίησιν τῆς Ἀνατολῆς.

Τουτων οὕτως ἔχοντων, ὁ ὑπογεγραμμένος παραδίδει ἐπισήμως εἰς τὰς χεῖρας τῶν Πληρεξουσίων Ἀξίων, τῆς ὁποίας τὰ καθήκοντα δὲν τὸν συγχωροῦν πλέον αἱ περιστάσεις νὰ ἐκπληρώσῃ οὔτε πρὸς ἴδιαν του τιμὴν, οὔτε πρὸς ὄφελος τῆς Ἑλλάδος, οὔτε διὰ τὰ γενικὰ συμφέροντα τῆς Εὐρώπης.

ΔΕΟΠΟΛΔΟΣ ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΣΑΞ.

Ὁ Κόμης Καποδίστριας πρὸς τὴν Β. Α. Τ.
τὸν Πρίγκιπα Λεοπόλδον.

Πρίγκιψ,

Ἡ πρόνοια δὲν ἐγκαταλείπει τὴν Ἑλλάδα. Εὕρισκω δὲ τῆς ἀληθείας ταύτης νέαν ἀπόδειξιν εἰς τὰ γενναῖα αἰσθήματα, ἐκ τῶν ὁποίων ὁρμωμένη ἡ Τ. Β. Τ. ὑπερασπίσθη τὰ νόμιμα τοῦ τόπου τούτου συμφέροντα, καθ' ἣν ὥραν ἡ τύχη του εἶναι ἐν τῷ κρῖναι. Ἡ ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἡ Τ. Β. Τ. μ' ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ με διευδύνῃ ἀπὸ 16 — 28 Φεβρουαρίου, διδὲν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς πλέον ἐνθαρρυντικὰς βεβαιώσεις περὶ τῆς μελλούσης τύχης της· εὕρισκω δὲ τὰς βεβαιώσεις ταύτας εἰς τὰς ὁποίας βύλλετε προσπάθειας, Πρίγκιψ, τοῦ νὰ κατορθώτετε, ὥστε τὰ εἰς τὴν γῆν αὐτῆς τιθέμενα ὅρια νὰ εἶναι συμφωνότερα μετὰ τὰς ἐπιθυμίας της, καὶ νὰ μεθεῖξαι καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἡγεμῖνος, ὅστις μέλλει νὰ δοθῇ εἰς αὐτήν.

Τὸ Πρωτόκολλον τῆς 3 Φεβρουαρίου καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ συνημμέναι πράξεις θέλουν κοινοποιηθῇ ἐπισήμως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν· δὲν ἐξεύρω μετὰ οὐδὲν εἰκάσαι ὅμως ἐκ τῶν ἐξηγήσεων τῶν ἀπ' ῥήτως μεταξὺ τῶν Ἀντιπροέδρων τῶν τριῶν Αὐλῶν καὶ ἐμοῦ γεγενημένων, ὅτι οἱ

Κύριοι οὗτοι θέλουν ἀπαιτῆσαι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων φέρουν διαταγὰν, χωρὶς νὰ συγκατανεύσωσιν εἰς κάμμιαν διαπραγματευτικὴν, οὐδ' εἰς ἐκεῖνας μάλιστα, αἵτινες ἤθελον ἀφορᾶ τὸ νὰ διαρρύθμισωσι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς ἤθελον ἐκτελεσθῇ αἱ παρὰ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων ἀποφασισθεῖσαι διατάξεις.

Ἐὰν ἡ Τ. Β. Τ. εὐαρεστηθῇ ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὰ ψηφίσματα τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως, τῶν ὁποίων ἐπισυναπτῶν ἐνταῦθα ἀντίγραφον, θέλει ἰδεῖ (Ψήφ. Α'. Ἀρθρ. .) ὅτι δὲν με ἐπιτρέπεται νὰ συμφωνήσω ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ κάμμιαν ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τοὺς προκειμένους ὀριστικὰς συμβιβαστικὰς, πρὶν ἢ γνωστοποιηθῶσιν εἰς τοὺς πληρεξουσίους αὐτοῦ ἀντιπροσώπους, καὶ ἐπικυρωθῶσι παρ' αὐτῶν.

Ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστολὴ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ θεωρῇ ἡ ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσις τὴν συνθήκην τῆς 6 Ἰουλίου, διαφέρει οὕτωδὲς ἐκείνης, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔκριναν ἀρμόδιον νὰ τὴν θεωρήσωσιν αἱ ὑψηλαὶ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις εἰς τὰ παρ' αὐτῶν δεδομένα κατὰ τὸν Φεβρουάριον· καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μ' ὅλας τὰς ἀλλεπαλλήλους ἰκεσίας της δὲν ἐπρωτοκλήθη νὰ μεθεῖξαι οὐδαμῶς εἰς τὰ νεωστὶ διαπραγματευθέντα, ἐμπορεῖ νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τὸ ἀποδοῦν αὐτῶν χωρὶς προηγουμένως νὰ ζητήσῃ συναρροισιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ χωρὶς νὰ ἐλεγχθῇ ὅτι παραδιδάσκει ἐκ τούτου τοὺς ὅρκους, τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὰ δίκαια τοῦ ἔθνους. Συναρροισθέντες, τῶντι, οἱ τῶν ἐπαρχικῶν πληρεξουσίων εἰς Συνέλευσιν, διὰ νὰ τοὺς κοινοποιηθῶσιν αἱ πράξεις τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου, ἤθελον εὐρεθῇ, ὡς πρὸς τὰ περὶ ὁρίων ἀποφασισμένα, εἰς τὴν διεξήρτην τοῦ νὰ πράξωσι τὸ ἐν τῶν δύο, ἢ νὰ λειψῶσι τῶν πρὸς τοὺς ἀπιστελλαντας αὐτοῦ, ἱερωτέρων χρεῶν των, ἢ νὰ μὴν ἐκπληρώσωσιν ἐκεῖνα, τὰ ὅσα δίκαια ἐντέλλεται ἡ εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς Ἕλληνας ὡς πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Ἡ ἐνδόμυχος δὲ πάλιν αἰσθητικὴ τῶν χρεῶν τούτων ἤθελον ἀναγκάσει τοὺς πληρεξουσίους τοῦ ἔθνους νὰ παραδεχθῶσι μετ' εὐγνωμοσύνης ὅλας τὰς ἄλλας διατάξεις, αἵτινες ἐγγυῶνται εἰς αὐτὸ ἀναδὰ ἀνεκτίμητα, καὶ ἡ Τ. Β. Τ. ἤτελε λάθει τότε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ προκληθῇ ὁμοψήφως καὶ δημοτελῶς παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παλιγγενεσίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν δεσμῶν, τῶν ὁποίων ἐτέθησαν αἱ βάσεις ἀπὸ τὴν ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσιν. Κατὰ τὴν παρούσαν δὲ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθειμένοι θεωρίαι, καὶ ὁ τρόπος ἐν γένει, καθ' ὃν ἀπεφάτισαν αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ἐψηφισμένα, θέλουν μετὰ ὑποχρεώσαι νὰ ἀποκριθῶν ἀνεὺ ἀναβολῆς εἰς τὰς ὁποίας θέλω λάθει διακοινώσεις, καὶ νὰ παραβλέψω τὴν συγκάλεισιν τῆς Συνελεύσεως. Ὅθεν θέλω πληροφορηθῆσαι τὴν Γερουσίαν καὶ τὸ ἔθνος περὶ τῶν αἰτίων, ὑφ' ὧν ἀναγκάζομαι ν' ἀναλάβω τὴν μεγίστην ταύτην εὐθύνην. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ Γερουσία θέλει συγκατανεύσει νὰ συμμεθεῖξαι μετ' ἐμοῦ εἰς αὐτήν, ἐπειδὴ συμμετέχει ἐπίσης εἰς τὴν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἔχω εἰς τὰς εὐγενεῖς καὶ γενναίας βουλὰς τῆς Τ. Β. Τ. ἡ βουλὰς ἐξηγημέναι σαφέστατα ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῇ τῆς 16 — 28 Φεβρουαρίου. Εἰς τοὺς κόλπους σας, Πρίγκιψ, ἐναποθέλονται οἱ Ἕλληνες

ταῖς ἐυχὰς τῶν. Δεχόμενοι δὲ μετ' ἀγαθότητος τὰς εὐχὰς ταύτας, ἤθελατε τοὺς καταστήτῃς ἱκανοὺς νὰ καταλάβωσι καὶ ἐκτιμήσωσιν ὅλον τὸ μέγεθος τῆς εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν προσορίζουν εἰς αὐτοὺς αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις, ἐπὶ τῶν ὑψόνων εἰς τὴν τάξιν λαοῦ ἐλευθέρου καὶ αὐτονομίου.

Συγχάζομαι ὅτι εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαῖον νὰ προϋποβάλῃς τὴν Τ. Β. Υ. τὸ σχέδιον τῆς ὁποίας προεβέβηεν διαπραγματῆς, ὥστε τὸ διαπέμπω πρὸς αὐτὴν προτοῦ μάλιστα νὰ ληθῇ τὰς ἀξιωματικὰς διακοινώσεις τῶν Ἀντιπρέσβεων τῶν Συμμάχων Δυνάμεων, καὶ πρὶν διαγγεῖλω τι εἰς τὴν Γερουσίαν περὶ τῶν σπουδαίων τούτων προβλημάτων. Ἐλπίζω, ὅτι δὲν θέλω εἶσθαι ὑπόχρεως ν' ἀναβάλω ἐπὶ πολὺ τὸ διάγγελμα τοῦτο, καὶ ὅτι καὶ ἡ Γερουσία αὕτη θέλει γνωστῶς ἐντελεσθῇ πρὸς τὴν Τ. Β. Υ. τὰς ἐφέσεις τοῦ ἐνός.

Εἶμαι προϋπαρχόντως πολλὰ πεπεισμένος ὅτι ἡ ἀπόκρισις σας θέλει μὲν διασκεδάσει ὅλας τὰς ἀμφιβολίας, θέλει δὲ καταπραΰνει ὅλα τὰ πνεύματα, καὶ κατανύξει ὅλας τὰς καρδίας μὲ τὰ αἰσθήματα εὐγενεῖς καὶ εἰλικρινοῦς προσκολλησεως εἰς τὴν Τ. Β. Υ.

Ὅσον δὲ θερμῶς καὶ ἀνέκπληρώτως τὸ ἔργον των εἶ παρὰ τῇ Ὁθωμανικῇ Πόρτᾳ Πρέσβεις τῶν τριῶν Συμμάχων Δυνάμεων, ἀμφιδάλλω ἂν ἔχη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ εὐκαιρία τῆς Εὐβρίας καὶ τῆς Ἀττικῆς τόσον ταχέως, ὅσον φαίνεται ὅτι πιστεύουν εἰ παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήτει Ἀντιπρέσβεις. Ὑποθεθέντος μάλιστα ὅτι ἡ Πόρτα ἤθελε στείλει τὰ ἀναγκαῖα φερμάνια, δὲν εἰκάζεται ὅτι ὁ Ὁμέρ πατας καὶ ὁ τῶν Ἀθηνῶν φρούραρχος ἤθελεν ὑπεταχθῇ εἰς αὐτὰ, χωρὶς νὰ φέρουσιν τινὰς δυσκολίας καὶ μεταχειρισθῶσι τινὰς βραδύτητας. Πρὸς δὲ τούτοις μὲ φαίνεται ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ εὐκαιρία τῶν κατὰ τὸ παρὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεχομένων τόπων, χωρὶς νὰ γένῃ καὶ τοῦτο εἰς τὸν τόπον αἰτία ταραχῆς καὶ συγχύσεως, πᾶρεξ ἂν ἐκτελεσθῇ κατὰ τὰς ἐξῆς συμφωνίας:

α. Νὰ γένῃ ταυτοχρόνως, καθ' ὃν καιρὸν οἱ Τούρκοι θέλουν ἐγκαταλεῖψαι τὰς γαίας τὰς εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν ἐμπεριληφθῆσας.

β. Νὰ ἐπιφορτισθῶσι τὰ πρὸς τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ἀναγόμενα μέτρα εἰς διωρισμένοι ἐπίτροποι εἰς τὴν ὁροθεσίαν, περὶ ἧς γίνεται λόγος ἐν τῷ 9 παραγράφῳ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 3 Φεβρουαρίου.

γ. Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κεφάλαια ἱκανὰ, ὥστε νὰ δύναται νὰ χρηρηγῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια εἰς τὰς πολυαριθμοὺς οἰκογενείας, αἱτινες θέλουν καταφύγει εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Δ. Νὰ συγχωρήτῃ ἡ Τ. Β. Υ. νὰ στήσῃ πρὸς ὧραν τὴν προτοχὴν τῆς ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁρῶν τούτων. Δὲν θέλουν φθάσει νὰ πιστεύσωσιν οἱ Ἕλληνες, εἰμὴ μόνον ὅταν πραγματικῶς ἴδωσιν, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐγκαταλείπουν τοὺς διὰ τοῦ αἵματος των κατακτημένους τόπους, ἐν ταύτῳ κερδαίνουν ἄλλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ τοῦ πολέμου τύχη ἐγείνεν πρὸς αὐτοὺς ὀλιγώτερον εὐνοϊκὴν. Αἱ Σύμμαχοι ὅμως Δυνάμεις εἶναι ἐν τῷ ἀπαιτεῖν τὴν ἄμεσον ἀποχώρησιν τῶν πεζικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἔχουν οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι. Ἐμπορεῖ δὲ νὰ ἐκτελεσθῇ τοιαύτη ἀποχώρησις χωρὶς ἀταξίαν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐπὶ τοὺς

τόπους αὐτοὺς ἐξουσία τις ἱκανὴ νὰ ἐμβάλῃ σέβας. Νομίζω ἀνωφελὲς νὰ χρηνοτριβῶ ἀποδεικνύων ὅτι τὰ δυστυχήματα, τὰ ὁποία ἤθελον ἀπαραιτήτως συμβῇ, ἐὰν ἀνεδεχετο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἐμπροσθὺν νὰ περιληφθῶν μόνον διὰ τῆς παρουσίας τῶν ἐπιτρόπων ὁροθετῶν, καὶ τῆς ἠθικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν θέλει δώσει εἰς αὐτοὺς ἡ ἐμφάνισις τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῶν συμμάχων Αὐλῶν.

Μετὰ τὴν κυρίευσιν τῆς Ναυπάκτου, τοῦ Μεσολυγγίου καὶ τῆς Βονίτης, εἶχε προσπαθήσει ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τὰ μέσα τοῦ νὰ σπειρώσῃ τὰς γαίας των, καὶ νὰ προσμένωσι μέχρι τοῦ θέρους τοῦ παρόντος ἔτους. Οἱ ταλαίπωροι τῶρα οὗτοι κινδυνεύουν κατὰ τὸ φαινόμενον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν τόπον, ὅπου εἶναι ἡ πατρίς αὐτῶν. Θέλει ἄρα γε δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ τοὺς δώσῃ ἄτυλον, ἐὰν δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ τοὺς χρηρηγῇ πάλιν βοηθήματα; Θέλει ἄρα γε εὖρεῖ αὐτὸ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν των τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Πελοποννήσου, οἵτινες μόλις ἀρχίζουν νὰ ἐκβαίνουν ἀπὸ τὴν βαθεῖαν ἀθλιότητα, εἰς τὴν ὁποίαν τόσον καιρὸν ἦσαν βεβητισμένοι;

Δὲν εἶναι ἴδιον ἐμοῦ νὰ κρίνω, ἐὰν ἡ γραμμὴ τοῦ Ἀσπροποτάμου εἶναι ἐκείνη, ἣτις ἐμπορεῖ νὰ διατηρήσῃ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας τὰς σχέσεις τῆς εἰρήνης καὶ τῆς γειτνιάσεως, αἱ ὁποῖαι εἶναι τόσον ἀναγκαῖον νὰ συστηθῶσιν ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν θέλω παύσει ἐπαναλέγων, εἶναι ὅτι αἱ ὀκτὼ ἐπαρχίαι, αἱτινες ἔχουν νὰ μείνωσιν ὑπὸ τὸν Ὁθωμανικὸν ζυγόν, ἦγουν ἡ Ἀκαριανία, ἡ Βιαιστα, ὁ Βάλτος, ὁ Βλοχός, τὰ Ἀγθαφα, τὸ Κράβδι, τὸ Καρπειῆσι καὶ τὸ Πατρατζίκι, αἱ ὀκτὼ, λέγω, αὗται ἐπαρχίαι περιέχουν χριστιανικοὺς κατοίκους ἀπὸ 80 ἕως 100,000 ψυχὰς, πληθὺν, ἣτις καθ' ἑαυτὴν χρηρηγῇ τὰ δύο τρίτα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, συγκεκλιμένον κατὰ τὸν τελευταῖον ὁργανισμὸν ἀπὸ εἰκοσι τάγματα ἐκ 400 ἀνδρῶν ἕκαστον. Εἶναι δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις πατιδῆλον ὅτι αἱ ἐπαρχίαι αὗται, κατοικημέναι μόνον καὶ μόνον ἀπὸ Ἑλλήνων, οὐδέποτε ὑπετάχθησαν ὀλοτελῶς εἰς τὴν Πόρταν, καὶ εἰ ἐξ αὐτῶν προελθόντες στρατιῶται καὶ ἀρχηγοὶ συνετέλεσαν ταμέγιστα διὰ τῆς ἀνδρίας των εἰς τὸ νὰ βλασταχθῇ ὁ κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμος. Ὅταν ἀναγγελθῇ εἰς τοὺς ἀνδρας ἐκείνους, ὅτι τὸ πατρίδι των ἔδαφος τίθεται πάλιν ὑπὸ τὸν ζυγόν τῶν Μουτουλμάνων, τί θέλουν κάμει; Ἐὰν μείνωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, δὲν θέλει ἐμφορεῖται τις νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτοὺς τὴν φύλαξιν τοῦ νέου συνόρου; ἐὰν δὲ, διὰ ν' ἀφιερωθῶσιν εἰς τὸ παλαιὸν των ἐπιτήδευμα τὸ Ἀρματωλικόν, ἀποφασίσωσιν νὰ μείνωσιν ὑπὲρ τοῦ τῶν Τούρκων, θέλουν ἄρα γε σεβασθῇ τοῦτο τὸ σύνορον, ὅντες καθ' ἑξὶν πρὸς τοὺς Μουτουλμάνους πολέμιοι; Δὲν πιστεύω ὅτι θέλουν τὸ σεβασθῇ, διότι ἀξιόπιστοι ἄνδρες μὲ βεβαιόησιν ὅτι ὁ Ἀσπροποτάμος καὶ ὁ Σπερχεῖος ἔχουν κατὰ τινὰ μέρη ὀλιγώτατον ὕδωρ, καὶ παρ' ἔχουν πόρους εὐδιαβάτους· προσθέτου δὲ ὅτι τὰ ἐνθεῦθεν τῶν δύο τούτων ποταμῶν εἶναι ἐκτεταμένη ἔρημος, ὅπου οὐτε πόλις, οὐτε κώμη ὑπάρχει· ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 3 Φεβρουαρίου κεκαταγμένη γραμμὴ δυσκολώτατα δύναται νὰ χρηρηγῇ εἰς τὸν τόπον τὰ μέσα τῆς φυτικῆς ὑπερατπίσεως, τὰ ὁποῖα μὲ ὅλον τοῦτο εἶναι

ἀναγκαιότατον νὰ ἀσφαλίσωσιν εἰς αὐτὸν, ἐὰν θέλουν νὰ ἐπιτελέσωσι τὸ ἔργον τοῦτο τῆς εἰρήνης, διὰ τὸ ὅποιον ἔκαμαν καὶ αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις τοσαύτας θυσίας. Δὲν θέλω ἐκτεθεῖν περισσότερον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ ὅποιον πέπεισται νὰ εἶναι ἀχθεῖν εἰς τὴν Υ. Β. Υ., θέλω δὲ προσθεῖν μόνον ὅτι, ἐὰν τὰ περὶ συνόρων ἀποφασισμένα παρὰ τῶν Συμμάχων Αὐτῶν εἶναι ἀμετάγρεπτα, μόνη ἡ Ὑμετέ- ρη Ὑψηλότης δύναται ἐπὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς νὰ ἐξομαλύνῃ τὰς ἀνυπερβλήτους σχεδὸν δυσκολίας, αἵτινες θέλουν προκύψει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ νὰ προλάβῃ τὰ διὰ τὸν τόπον αὐτὸν ὀλέθρια παρεπόμενα.

Ὅθεν σᾶς παρακαλῶ νὰ σπεύσετε τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξί- νησιν σας. Εἰς τόσον σπουδαίαν περίπτωσιν οὐδεὶς ἡδύ- νατο, Πρίγκιψ, νὰ ἐπιχειρησθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν τόπον σας, χωρὶς νὰ δώσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας, εἰς τὰς Συμμάχους Δυνάμεις, καὶ εἰς τὴν Πόλιν ἀκομή, ἀφορμὰς, ὥστε νὰ ἀχθῶνται διὰ τὴν ἀπουσίαν σας.

Διὰ τὴν ἀνακουφίσιν τὴν λαλαιπωρίαν, καὶ νὰ προλάβῃ τὰς ταραχάς, τὰς ὁποίας θέλει φερεῖ ὡς πρῶτον ἀποτέλε- σμα ἡ σύστασις τῶν νέων ὁρίων, ἔωρεπε νὰ ἔχῃ ἡ Ἑλλη- νική Κυβέρνησις τὸν λόγον νὰ δώσῃ μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος βοηθήματα, νὰ ὑποβάλῃ δὲ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας. Τώρα δὲ δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ μετ' ἐπιτυχίας τοιοῦτον ἔργον Κυβέρνησις, ἐγγὺς εἶσα τοῦ νὰ τελειώσῃ τὴν στήθιν τῆς. Ὅχι βέβαια, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐμπορεῖ οὔτε εἰς τοὺς Τούρκους νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀναγκαίαν ἐμπιστοσύνην, οὔτε παρὰ ταῖς Συμμάχοις Δυνάμειν νὰ ἔχῃ ἀρκετὸν κῆρος (credit), διὰ νὰ τὰς καταπέσῃ ὅτι αἱ ἐμπεριπολοκαὶ, αἵτινες μέλλουν νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῶν παραδεχθείσης διατάξεως, θέλουν εἶναι συνέπεια ἀναγκαῖα τῆς φύσεως αὐτῆς ταύτης τῆς διατάξεως. Αἱ ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐμποροῦν ἀκόμη νὰ ἐπέχωσι τὴν Υ. Β. Υ., θέλουν φανῇ εἰς αὐτὴν, νομίζω, ὀλιγωτέρου λόγου ἄξια, ὅταν θεωρήσῃ τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἄρτι ἐξέθεσα εἰς αὐτὴν.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ἂν καὶ καταβεδαρμένος ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν, θέλω ἐξακολουθήσει οὐχ' ἥττον προσπαθῶν πᾶσιν δυνάμει, διὰ νὰ δικαιώσω τὴν ἐμπιστοσύ- νην τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐκείνην, μετὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τὴν Υ. Β. Υ., καὶ θέλω νομίσαι ἐμαυτὸν εὐδαίμονα ἐκπληρῶν τὸ διπλὸν τοῦτο χρέος, ὅσον καιρὸν μετὰ συγχωρεῖ ἡ ὑγεία μου, καὶ εἶναι εὐπρόσδεκτος εἰς τὴν Υ. Β. Υ. ἡ μικρὰ προσ- φορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μου.

Γ. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Προσθήκη.

Ἐκ Νευπλίου, 26 Μαρτίου (7 Ἀπριλίου) 1830.

Χθὲς ἐκοινοποιήσα ἀπορρήτως εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Πρω- τόκολλον τῆς 3 Φεβρουαρίου, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τῆς Υ. Β. Υ.

Ἐπεμελήθη κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην νὰ ἐξηγήσω εἰς τοὺς ἄρχοντας τούτους τὰς παρὰ τῶν πράξεων τοῦ Λονδίνου β- βαιουμένας εἰς τὴν πατρίδα τῶν ὠφελείας, καὶ τελειόνων τὸν λόγον μου, τοὺς ἀνήγειλα ὅτι, ἅμα λαβὼν τὰς χείρωμα- τικὰς διακοινώσεις, θέλω συμβουλευθῇ μετ' αὐτῶν περὶ τοῦ σχεδίου, τὸ ὅποιον σκοπῶ ν' ἀκολουθήσω, διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ πρὸς τὴν Ἑλλάδα χρέη μου, καὶ νὰ δικαιώσω ἐν ταύτῃ

τὴν ἐμπιστοσύνην, μετὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τιμῶν αἱ Σύμμαχοι Αὐ- τῶν καὶ ἡ Υ. Β. Υ.

Ἀφοῦ μετὰ ἤκουσε σκυθρωπάζουσα καὶ μετὰ βαθείας σιωπῆς ἡ Γερουσία, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθῃ διὰ νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς προτεθείσης ἤδη ὑποθέσεως. Σήμερον δὲ πρεσβεία συγκειμένη ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ δυο Συνέδρων μετὰ ἐζήτησεν ἀκρόασιν. Ἦδη ἀπῆλθεν ἡ πρεσβεία αὕτη. Ἰδοὺ δὲ ἡ οὐσία τοῦ διχγγέλματος, τὸ ὅποιον ἔφερεν: α Ἀγνοοῦμεν κατὰ τίνας ὁ- ρους θέλουν μᾶς εἰδοποιήσαι αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις τὰ παρ' αὐ- τῶν ἀποφασισμένα, ἀλλὰ χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν αὐτοὺς τοὺς ὁρους, καὶ μόνον κατὰ τίς ἑποίας μᾶς ἐλάματε παρατηρήσεις, ἔχομεν λόγον ν' ἀμφισβῆλωμεν, ἂν αἱ ἀποφάσεις μᾶς ἀφίουν τὸ ἐλεύθερον τοῦ νὰ στέρζωμεν ἢ ν' ἀποποιηθῶμεν. Δὲν ἔχομεν τὰς ἀναγκαίας δυνάμεις διὰ νὰ δεχθῶμεν τὴν πρᾶξιν τῆς 3 Φεβρουαρίου, οὐδὲ τὰς μετ' αὐτῆς συνημμένας καὶ ἐὰν δὲ μάλιστα τὸ ἔθνος μᾶς εἴχε δώσει τοιαύτην ἐξουσί- αν, μᾶς ἦτον ἀδύνατον νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν χωρὶς νὰ λείψωμεν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς κατήκόντων, καὶ χωρὶς νὰ λείψωμεν τοῦ χρέους τοῦ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τῆς Στε- ρεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Κρήτης, τῆς Σάμου καὶ τῶν ἄλλων νήσων, αἵτινες μέλλουν νὰ παραδοθῶν εἰς τοὺς Τούρκους. Ἡ Υ. Ε. θέλει κάμει ὅτι κρίνῃ ἀρμοδιώτερον διὰ τὸ καλὸν τοῦ τό- που ἡμεῖς ὁμῶς δὲν θέλομεν συγκατατεθῇ ποτε ὥστε ἐσεῖς, ἐνεργούντες ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, νὰ ἐπι- φορτισθῇτε νὰ ἐκτελέσετε τὸ Πρωτόκολλον τῆς 3 Φεβρουαρίου. Αἱ σύμμαχοι Δυνάμεις ἐμποροῦν νὰ βάλλουν εἰς πρᾶξιν τὰς ἀποφάσεις των, ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν μείνει κατὰ τοῦτο πάν- τη ἀμέτοχοι. Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἐκθέσωμεν ἐν ὑπομνήματι τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀναγκάζουν νὰ μὴν παρασλεύσωμεν ἀπὸ τὴν γραμμὴν ταύτην τῆς διαγωγῆς. Θελομεν δὲ σᾶς παρακαλέσει νὰ καταθέσετε τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἐνώπιον τῶν Συμμάχων ἡγεμόνων· αὐτοὶ δὲ θέλουν κρίνει αὐτὸ μετὰ δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας. »

Ἐλπίζω ὅτι ἡ Υ. Β. Υ. δὲν ἀμφισβῆλλει πόσον ἐπρασπᾶθη- σα νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν πρεσβείαν εἰς μετριώτερα αἰσθήματα. Τὴν παρέστητα ζωηρότατα τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποίους τοιαύδε τίς ἀποφάσεις ἤθελαν ἐκθέσει τὰς ἐπαρχίας τὰς διωρι- σμένας νὰ μείνωσιν ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριότητα, καὶ ἐκεί- νας ἀκόμη, αἵτινες μέλλουν νὰ συνιστῶσι τὴν νέαν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν. Ἐκ τῶν μελῶν τῆς πρεσβείας, ὁ Κύριος Αἰνιὼν ὁ ἐκ Πατρατζικίου, μετὰ εἶπε τότε: « Ἡ Υ. Ε. θέλει δώσει διατ- « γὰς εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει ὑπακούσει εἰς « αὐτάς. Τί θέλετε καταρθῶσθε δίδοντες τὴν συγκατά- « θεσίν σας εἰς μέτρα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῶ- « σι; — « Πῶς θέλει εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις των, ἀπεκριθῇ « ἐγὼ, ἐὰν ἔχομεν γαίλας νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς συμπατριώτας « μας εἰς τὰς ἐπαρχίας, αἵτινες μένουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ « ἐὰν τοὺς δώσωμεν τὰ μέσα νὰ πορίζωνται ἡσυχῶς καὶ ἐντί- « μως τὰ πρὸς τὸ ζῆν; »

Δὲν θέλω ἐνοχλήσαι τὴν Υ. Β. Υ. διηγούμενος καταλεπτῶς τὰ τῆς μακρῆς ταύτης συνεντεύξεως. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὰ πνεύματα εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ταραχὴν, καὶ ὅτι δὲν εἶ- ναι εὐκόλον νὰ καταπραῦθῶσι. Διὰ νὰ κατορθώσω ταῦτα, ἔκαμα πᾶν ὅ τι ἦτο τῆς δυνάμεώς μου, καὶ πάλιν θέλω κάμει. Ἀλλ' ἐπαναλέγω πρὸς τὴν Υ. Υ. ὅτι αὐτῆς ἔργον εἶναι ν' ἀνα- λαβῇ αὐτὴν τὴν φροντίδα, καὶ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐλθῇ. Ἐλπίζω δὲ τότε ὅτι τὸ ἔργον μου θέλει εἶναι ὀλιγώτερον δυσκόλον.

Ἐπιστολὴ τοῦ Κόμητος Καποδίστρια
πρὸς τὴν Β. Α. Υ. τὸν Πρίγκιπα Λεοπόλδον.
Ἐκ Νυμπλίου, 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου) 1830.

Ἰδαιτέρως.

Κύριε,

Ἰμετέρα Βασιλικὴ Ὑψηλότης ἔχει τὴν ἀγαθότητα νὰ με
ζητῇ ἐμπειστευμένον τινὰ ἄνδρα, ὅστις νὰ δίδῃ εἰς Αὐτὴν
πληροφορίαν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν
περίστασιν τῶν πραγμάτων ἀκμῆν.

Δύνατον μὲ ἦτον νὰ κάμω τὴν ἐκλογὴν ταύτην χωρὶς
νὰ ἐνεργίσω τὴν ζηλοτυπίαν, καὶ χωρὶς νὰ δώσω εἰς τὸ φα-
τρίτικόν πνεῦμα νέαν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ ἐπιβαρύνῃ διὰ μυσα-
ρῶν σκευωριῶν τὰς δυσκολίας, αἵτινες ἤδη ὑπερεπληθύνθησαν,
καὶ τῶν ὁποίων αἱ μὲν προέρχονται ἐκ τῆς θέσεως τῶν ἀνθρώ-
πων, αἱ δὲ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν συμφερόντων τοῦ τό-
που. Καλῆτερον λοιπὸν ἔκρινα νὰ σᾶς δίδω ἐγὼ τὰς πληροφο-
ρίας διὰ γραμμάτων.

Ζητῶ δὲ τὴν ἄδειαν τῆς Υ. Β. Υ. νὰ τὴν ὁμιλήσω πάλιν
περὶ τῆς ὁποίας τρέφω ἐλπίδος τοῦ νὰ τὴν ἴδω ν' ἀποφασίσῃ
νὰ ἐλθῇ ὅσον τάχιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐλαχίστη ἀναβολὴ
ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰς τὸν τόπον συνεπειὰς ὀλεθρίας, καὶ νὰ
ἐμπεριπλέξῃ ἔτι μᾶλλον τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων μέλλει
τέλος πάντων νὰ λάβῃ τὴν διεύθυνσιν ἡ Υ. Β. Υ.

Τὰ πράγματα ταῦτα ἐκ φύσεως εἶναι δυσχερῆ, καὶ νομίζω
ὅτι ἀρκούντως ἐδήλωσα τοῦτο ἐν τῇ προλαβούσῃ μου ἐπιστολῇ.
Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀναδέχεται ἡ Υ. Υ. τὸ ὑπέρμεγα ἐπιχειρή-
μα τοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα προσωρισμένα, δὲν
δύναται νὰ εὕρῃ εἰμὴ εἰς ἑαυτὴν μόνην τὰ μέσα τοῦ νὰ ἐπι-
χειρησθῇ ὑπὸ αἰσίουσ οἰωνοῦς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἔργον. Τὸ νὰ
ἐμπιστευθῇ εἰς ἄλλον ἄνθρωπον τὰ μέσα ταῦτα, θέλει νὰ
εἴπῃ ὅτι ἐξοστεινίζετε, καὶ ἴσως ὅτι ἀφηνίσετε αὐτῶν τὸ ἀπο-
τέλεσμα. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἐπειδὴ ἡ ὀρθότησις
εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴ γένῃ εἰς τὸν τόπον αἰτία δεινῶν
πραγμάτων, διὰ τί νὰ μὴ δράξῃ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ἡ Υ. Υ.
διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν πρῶτον δείγμα τῶν ὑποί-
ων ἔχει πατριῶν αἰσθημάτων, καὶ τῶν ὁποίων ἀπεφάσισε
νὰ κάμῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσιῶν; Ἐὰν ἐγὼ ἔκμα τινας
προόδους εἰς τὴν πρὸς τοῦ λαοῦ τούτου τιμὴν· ἐὰν αὐτὸς
διατελῇ δίδων εἰς ἐμὲ ἐνδείξεις εὐλικρινοῦς καὶ ἀπεριορίστου
ἐμπιστοσύνης, τοῦτο γίνεται, διότι εἶδεν ὅτι, ἐνῶ ἐπρο-
σπάθουν νὰ τοῦ ἀνακουρίσω τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὰ παθή-
ματα, ἐγινόμην αὐτοπροσώπως καὶ ἐγὼ αὐτῶν συγκοινωνός.
Με εἶδε πολλάκις, λησμονοῦντα τὴν ἡλικίαν καὶ τὰς σωμα-
τικὰς ἀσθενείας μου, νὰ καταφρονῶ, ὡς αὐτὸς, τὴν δυσκρα-
σίαν τοῦ χέρος. Πυλλάκις ἐν τῷ ὑπαιθρῷ καὶ ὑπὸ τὴν στέ-
γῃ ἀθλίας καλύπτεται πολῖται καὶ στρατιῶται συνωμίλησαν
μετ' ἐμοῦ περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων· ἐκεῖ ἔμαθον νὰ με-
τνωρίζουν· ἐκεῖ ἠμπόρεσα νὰ τοὺς ἐμπνεύσω τὸ αἶσθημα τῶν
πρὸς ἑαυτοὺς, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν των καὶ πρὸς τὸν ἐκπε-
μπτευμένον κόσμον καθηκόντων αὐτῶν. Τολμῶ νὰ εἴπω,
Πρίγκιψ, ὅτι ἐκ τούτων θέλουν σᾶς κρίνει οἱ Ἕλληνες κατ'
ἀρχάς. Ἐὰν παρουσιασθῇτε εἰς αὐτοὺς ὡς μέγας, ἀνίκανος
νὰ ὑποφέρετε τὴν πτωχείαν καὶ τὰς ἐλλείψεις των, ἀντὶ νὰ
τοὺς κάμετε νὰ σᾶς σέβωνται, δὲν θέλετε κατορθώσῃ ἄλλο,
εἰμὴ νὰ στερηθῇτε προῖκα τὸ βεβαιότερον μέσον τοῦ νὰ κα-
μετε αἰσίαν ἐντύπωσιν εἰς τὰ πνεύματα.

Τώρα σᾶς παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία τοῦ νὰ κάμετε τὴν
πρῶτην ταύτην θυσίαν. Ἐλθετε λοιπὸν καὶ παραστάθητε

αὐτοπροσώπως εἰς τὴν θλιβεράν πρᾶξιν τῆς ἀσθετήσεως· εἰς
κάνένα ἄλλον μὴ ἐμπιστευθῇτε αὐτὴν τὴν φροντίδα. Ἀδύνα-
τον μὲ εἶναι, ὦ Πρίγκιψ, νὰ εὕρω τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν διὰ νὰ
ἀνακρίνω λεπτομερῶς τὰς πράξεις τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου·
ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον μὲ φαίνεται πρόδηλον, εἶναι ὅτι
εὐρέθη καλῆτερον καὶ συντομώτερον, νὰ ἐπιβάλλω εἰς τοὺς
Ἕλληνας σύμβασιν, ἐξ ἧς μέλλει νὰ προέλθῃ εἰς αὐτοὺς ἡ
αὐτονομία, παρὰ νὰ τοὺς ἀφήσω νὰ δεχθῶν τὴν σύμβασιν
ταύτην κατὰ νόμιμον τρόπον. Δὲν εἶναι ἴδιον ἐμοῦ νὰ ἐξετάσω
τὰ αἰτία, τὰ ὁποῖα ἔκαμον νὰ προτιμηθῇ τοῦτο τὸ σχέδιον·
ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ εἴπω μόνον, εἶναι ὅτι δὲν
ἠδύνατο νὰ ἐκλεχθῇ ἄλλο ὀλιγώτερον αἰσίον εἰς τὰ συμφέρον-
τα τοῦ δυστυχοῦς τούτου τόπου, εἰς τὰ τῆς Υ. Β. Υ.

Ἡ πρᾶξις τῆς 3 Φεβρουαρίου, καὶ ἐκεῖνη, ἥτις ἀναθέτει
εἰς τὴν Ἰμετέραν Ὑψηλότητα τὴν δύναμιν Ἡγεμόνος διαδο-
χικοῦ, δὲν λέγουσιν οὔτε μίαν μόνην λέξιν περὶ τῶν δημοσίων
δικαίων τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ σιωπὴ αὕτη ἐνδεικνύει ἐν τῶν
δύο ἢ ὅτι αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις ἐνόησαν ὅτι τὸ πρόσωπον
τοῦ Ἡγεμόνος ἐμπεριλαμβάνει καὶ συγκεντρώνει ἐν ἑαυτῷ ὅλα
τὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων, ἢ ὅτι διεφύλαξαν εἰς τὸν Ἀρχонта
Ἡγεμόνα τὴν δύναμιν τοῦ ν' ἀναγνωρίσῃ ταῦτα τὰ δίκαια
διὰ διακηρύξεως, τὴν ὁποίαν ἤθελε κάμει, ἅμα λάβῃ τὴν διεύ-
θυνσιν τῶν πραγμάτων. Τὴν δευτέραν ταύτην ἐξηγήσιν ἔδωκα
εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς πολίτας, οἵτι-
νες ἀκαταπαύστως με θιβῶσιν με τὰς ἐρωτήσεις των, ἀφ' οὗ
ἐγνωρίσθησαν ἔδω αἱ ἐν Λονδίνῳ πράξεις· καὶ κατὰ ταύτην
τὴν ἐννοίαν ἴτω· θέλει διαλαμβάνει καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς Γερου-
σίας.

Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον λείπεται τώρα νὰ γένῃ, ἐξήρηται ὅλως
διόλου ἀπὸ τὴν Ἰμετέραν Ὑψηλότητα. Ἡ ἀπόκρισις σας, ὦ
Πρίγκιψ, περιμένεται με ἀνησυχίαν· αὕτη θέλει εὐχαριστήσῃ
τὰς ἐπιθυμίας ὅλων, ἐκν ἐκφρασθῇ θετικῶς περὶ τινων ὄρων,
τοὺς ὁποῖους λαμβάνω τὸ ἐλευθερον νὰ καθυποβάλλω ἐνταῦθα
εἰς τὴν προσοχὴν σας.

α. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Υ. Β. Υ. εἶναι διατεθειμένη
νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν θρησκείαν τοῦ τόπου· ἃς λάβῃ τὴν καλο-
σύνην νὰ δηλοποιήσῃ τοῦτο. Ἡ δὲ ἀπλὴ αὕτη διακηρύξις
θέλει ἐνώσει διαπαντός καὶ δι' ἱερωτάτων δεσμῶν τὸ Ἑλλη-
νικὸν ἔθνος μετὰ τὴν Υ. Β. Υ. καὶ μετὰ τοὺς διαδόχους τῆς.

β. Δὲν σκοπεῖτε βέβαια, ὦ Πρίγκιψ, νὰ κυβερνήσετε
χωρὶς νομίμων κανόνων, ἢ νὰ μὴ συγχωρήσετε εἰς τὴν Ἑλλάδα
νὰ συμβεβῇ τὸν τρόπον τινὰ εἰς τὴν παραδοχὴν τούτων τῶν
κανόνων. Τούτου τεθέντος, ἐὰν θέλετε νὰ λάβετε τὸν κόπον
ν' ἀναγνώσετε τὸ δευτερον ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως,
θέλετε ἰδεῖ ὅτι, δεχόμενοι τὰς ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ψήφισμα-
τος τεθειμένας βάσεις, διαφυλάττετε ἐν σεαυτῷ, καὶ ὅλως
σεβόμενοι τὰ τῶν Ἑλλήνων δίκαια, τὴν δύναμιν τοῦ νὰ τοὺς
δώσετε σοφοὺς θεσμοὺς κατὰ τοὺς κανόνας, τῶν ὁποίων ἀπ-
έδειξεν ἡ πείρα τὴν ὀρθότητά.

γ. Τὰ ἄλλα ψήφισματα τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως ἐγγυῶν-
ται τὰ νόμιμα ὅλων τῶν τάξεων τῶν πολιτῶν συμφέροντα, οἵ-
τινες ἔκαμον ἐπὶ τοῦ πολέμου μεγάλως θυσιάς. Ἄς ἀναγγεί-
λῃ ἡ Υ. Β. Υ. δι' ἐνὸς μόνου λόγου τὴν βουλὴν τῆς τοῦ ν'
ἀσφαλίσει τὰ συμφέροντα ταῦτα, ἐπικυρώσῃ τὰ ἐν τοῖς εἰρη-
μένοις ψήφισμασιν ἐμπεριεχόμενα μέτρα, καὶ θέλει πράξῃ
πᾶν ὅ τι προσδοκᾶται ἐξ αὐτῆς· ὁ λαὸς θέλει τὴν ὑποδεχθῇ
μετὰ εὐλογίας εἰς τὴν ἐλευσίαν τῆς.

Ἡχόμεν νὰ λάβω καὶ τὸν ν' ἀναπτύξω τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα μὲ κάμνουν νὰ σᾶς καθυποβάλλω τὰς τρεῖς ταύτας προτάσεις· ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ Υ. Υ. μὲ δικαιώνει ἀρκετᾶ, ὥστε νὰ καταπεισθῇ ὅτι τὰ κινουντά με εἶναι καθαρὰ καὶ εὐσυνείδητα. Ἰσως ἀπατώμαι· ἀλλὰ δὲν ἤθελον ριψοκινδυνεύσει νὰ ἐγγυηθῶ δια τὴν ὁποίαν ἤθελον κάμει οἱ Ἕλληνες ὑποδοχὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα των, ἐὰν ἡ ἀφίξις τοῦ δὲν προηγηθῇ, ἢ καὶ δὲν συνοδευθῇ μὲ εὐχάριστον περὶ τῶν τριῶν τούτων ἐξηγήσιν.

Θελετε συγχωρήσει, Πρίγκιψ, τὴν παρρησίαν, μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς λαλῶ. Ἡ παρρησία αὕτη ἐγκτεται εἰς τὸν χαρακτηρὰ μου, καὶ αὕτη μ' ἐπρομήθευσέ ποτε τὴν εὐνοίαν τῆς Υ. Υ.

Ἦθελα νὰ σᾶς ἐμιλήσω περὶ τῶν προσδοξόδων μας, περὶ τοῦ στρατεύματος, περὶ τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἐν γένει περὶ πάσης τῆς διοικήσεως· φοβόμαι ὅμως μήπως δὲν δυνήθω νὰ τὸ κάμω· τόσον μέγα εἶναι τὸ πλῆθος τῶν ὑποθέσεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας σήμερον μᾶλλον παρὰ ποτε εἶμαι καταβεβαρυμένος. Ἡ ἐπαύρις τοῦ κόπου, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ καταδικάζει ἡ διπλωματία, εἶναι τοιαύτη, ὥστε καὶ δυνάμεις μου ἀρχίζουν νὰ ἐξασθενούν, καὶ ἀναγκάζομαι νὰ ὑπαγορεύω μάλιστα ταύτην τὴν ἐπιστολήν· καὶ παρακαλῶ τὴν Υ. Υ. νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ συμπαθήσῃ. Ὁ Ἰππεὺς Εὐνοκίδης, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ τόπος οὗτος χρεωστεῖ τόσας ὑπηρεσίας, θέλει σᾶς γνωστοποιήσῃ τὴν μηχανίαν μας, καὶ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα, τοῦ νὰ λάβωμεν, ὅσον τάχος, χρηματικὰς βοηθείας. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ γένετο αὐτὸς μόνος σας, ὦ Πρίγκιψ, κομιστὴς αὐτῶν, ἤθελετε ἀποπληρώσει τὰς εὐχὰς, τὰς ὁποίας ἀκαταπαύτως ἐκφράζομαι.

Δέχθητε, κτλ.

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ Κόμης Καποδίστριας πρὸς τὴν Β. Α. Υ. τὸν Πρίγκιπα Λεοπόλδον.

(Ἀπόρρητος.)

Ἐκ Ναυπλίου, 10-22 Ἀπριλίου 1830.

Πρίγκιψ,

Ὁφελοῦμαι ἀπὸ τὸν γραμματοκομιστὴν, τὸν ὁποῖον ἐξαποστέλλει σήμερον ὁ Κύριος Δώκινς, διὰ νὰ πέμψω πρὸς τὴν Υ. Β. Υ. ἀντίγραφον τῆς διακοινώσεως τῶν Ἀντιπρέσβων Ὑπουργῶν τῶν Συμμάχων Αὐλῶν, καὶ τῆς ὁποίας ἔκαμα εἰς αὐτὴν ἀπαντήσεως. Στέλλω δὲ διὰ τῆς αὐτῆς εὐκαιρίας καὶ τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν μου καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου μου γράμματος τῆς 25 Μαρτίου (Ὁ Ἀπριλίου).

Ἡ ἐκθεσις τῶν πράξεων τῆς Γερουσίας, καὶ αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐπρόσθεσα ἐγὼ εἰς αὐτήν, θέλουν διαδηλώσει εἰς τὴν Υ. Β. Υ. τὰς ὁποίας ἔχει πρὸς αὐτὴν ἐφέσεις τὸ ἔθνος.

Δὲν θέλω ἐκτενῶς πλεονέκτον σήμερον περὶ τῶν ἀξιολόγων τούτων ἀντικειμένων. Δὲν δύναμαι μ' ὅλον τοῦτο νὰ λειψῶ ἀπὸ τοῦ νὰ παρακαλέσω τὴν Υ. Β. Υ. νὰ ἐναγχοληθῇ ὅσον τάχιστα περὶ τῶν μέσων τοῦ νὰ ἀπαντηθῶσιν αἱ περικυκλοῦσά με χαλεπαὶ δυσκολίαι.

Ἐτελειώσαμεν σχεδὸν τὰ βοηθήματα τὰ διὰ τὸν Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον λογισμένα. Ὅτι δὲ ἡδυνήθην νὰ κάμω, εἶναι τὸ νὰ ἐπαρκέσω εἰς τὰς δαπάνας τοῦ

Ἀπριλίου μηνός, ἀλλὰ πλεονέκτον δὲν ἡδυνήθην νὰ πράξω. Τὴν 11 - 23 Μαΐου θέλει χρεωστεῖσθαι τριῶν μηνῶν μισθὸς εἰς τὸ στράτευμα, καὶ κατὰ τὴν παρούσαν καίριαν στιγμήν ἀναγκαιοῦ τὰ μέγιστα νὰ τὸν πληρώσωμεν ἀκριβέστατα. Θέλουν ἄρα μᾶς χρειασθῇ 1,000,000 Φράγκα κατ' ἀρχὰς τοῦ Μαΐου, καὶ ἱκετεύω πάλιν τὴν Υ. Β. Υ. νὰ διατάξῃ νὰ δοθῇ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἡ πρῶτος αὕτη.

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλω καθυποβάλλει εἰς τὴν Υ. Β. Υ. ἀναφορὰν περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, καθὼς καὶ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ (budget) τῆς τριμηνίας διὰ τὴν καθολικὴν ὑπηρεσίαν.

Κατὰ δύο μόνον συμφωνίας δύναμαι νὰ δώσω ἐλπίδας εἰς τὴν Υ. Β. Υ. τοῦ νὰ εὕρῃ τὸν τόπον εἰς κατάστασιν εὐταξίας καὶ ἡσυχίας. Καὶ ἡ μὲν εἶναι τὸ νὰ ἔλθῃ ταχέως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Υ. Β. Υ., ἡ δὲ, τὸ νὰ ἔχῃ ἡ Προσωρινὴ Κυβέρνησις τὰ μέσα τοῦ νὰ πληρῶνῃ τακτικῶς τὸ στράτευμα, τὸ ναυτικὸν καὶ τοὺς δημοσίους λειτουργούς. Μὴ ἐκπληρουμένων δὲ τῶν δύο τούτων συμφωνιῶν, ἐξάπαντος δὲν δυναμὶ νὰ κάμω τίποτε· καὶ δὲν θέλει μὲ κάμει τὸ ἀδίκον ἡ Υ. Β. Υ. ἀμφιβαλλούσα περὶ τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα μὲ ἡνάγκασαν νὰ κοινοποιήσω εἰς αὐτὴν ὅσα περὶ τούτου φρονῶ.

Ὁφελοῦμαι ἀπὸ τὴν παρούσαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ προσφέρω εἰς τὴν Υ. Β. Υ. τὴν ἐκφράσιν τῆς ὑποκλίσεώς μου.

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Προσθήκη. — Ἀποδέχεται τέλος πάντων ἡ Γερουσία τὴν ἀπόκρισίν μου εἰς τοὺς Ἀντιπρέσβεις Ὑπουργούς τῶν Συμμάχων Δυνάμεων· καταγίνεται δὲ τώρα εἰς τὴν ἐπιστολήν καὶ εἰς τὸ ὑπόμνημα, τὰ ὁποῖα μέλλει νὰ καθυποβάλλῃ διὰ μέσου μου ἐνώπιόν τῆς Υ. Β. Υ.

Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ Υ. Β. Υ. θέλει εὐχαριστηθῇ διὰ τὸ ἐλθεῖν τῶν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων μου συνεντεύξεων μετὰ τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ τῶν ἐχόντων τὴν μεγαλητέραν ἐπιρροὴν εἰς τὸ ἔθνος.

Ἐπιθυμῶ νὰ κάμω περισσότερον. Θέλω νὰ πέμψω πρεσβείαν εἰς ὑπάντησιν τῆς Υ. Β. Υ. καὶ νὰ τὴν στείλω μὲ μίαν φρεγάταν καὶ τινα ἄλλα πλοῖα τοῦ ἐθνικοῦ ναυτικοῦ εἰς τὸν λιμένα, ὅθεν μέλλετε ν' ἀποπλεύσετε.

Ἄν καὶ ἡ ἐκλογή τῆς πρεσβείας ταύτης δὲν εἶναι πράγμα εὐκόλον, καὶ ἡ κατάρτις τῆς φρεγάτας καὶ δύο ἄλλων πλοίων ἀπαιτῇ δαπάνην, τὴν ὁποίαν τὸ ταμεῖόν μας δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ, θέλω προσπαθῆσαι νὰ προπαρασκευάσω πάντα τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ μέτρου τούτου, περιμένων τὰς ὁποίας ἤθελεν εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ δώσῃ διαταγὰς ἡ Υ. Β. Υ. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ μὲ πέμψῃ ὅσον τάχιστα τὰς διαταγὰς ταύτας, καὶ νὰ μὲ δηλώσῃ ἀκριβῶς τὸν καιρὸν καὶ τὸν τόπον, ὅπου ἀπεράσσετε νὰ ἐκπλεύσῃ ἡ Υ. Β. Υ.

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ἐκ τῆς Ἀγγλοῦ τῆς ἡμερησίας τῆς Μάλτας — καὶ ἐκ τῆς Γαλλικῆς Le Globe